

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА
БЕОГРАД

ЗАГЛАВЉЕ СУБЈЕКТА РЕВИЗИЈЕ

ПРИМЉЕНО: 20 FEB 2024			
Одјеља.	Број	Прилог	Вредност
	400-58/2023-06/10		

DES d.o.o. BEOGRAD
Broj 10
atum 19.02.2024.
БЕОГРАД

ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА

БЕОГРАД
Макензијева 41

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“ бр. 101/05, 54/07, 36/10 и 44/18) субјект ревизије, ДЕС д.о.о Београд подноси

УРЕЂЕНИ ИЗВЕШТАЈ О ОТКЛАЊАЊУ ГРЕШАКА, НЕПРАВИЛНОСТИ И ПОГРЕШНИХ
ИСКАЗИВАЊА ОТКРИВЕНИХ У РЕВИЗИЈИ У ФОРМИ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Извештај о ревизији пословања предузећа ДЕС д.о.о Београд који се односи на пословање 2022. године

Број и датум извештаја о ревизији:

Број: 400-58/2023-06/10

Београд, 9. новембар 2023. године

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима из Извештаја о ревизији финансијских извештаја и правилности пословања, а који могу бити садржани у делу извештаја *Резиме налаза, и мере исправљања:*

I

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 1, за које је у поступку ревизије оцењено да указују да постоји непосредни ризик од вршења нетачних или неправилних плаћања, односно, постоји ризик да јавна средства нису заштићена и које стога захтевају да руководство одмах реагује.

1)

1.	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	навести грешку, неправилност или погрешно исказивање из извештаја о ревизији
2.	Опис мере исправљања	навести и описати мере и активности које су предузете ради отклањања грешке, неправилности или погрешног исказивања или смањења ризика од појављивања грешке у будућем пословању
3.	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	

...

1.	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	<p><i>Правилник о раду број 331 од 9 септембра 2014. године, који је био у примени у 2022. години, донео је В.д директора Друштва, без прибављене претходне сагласности оснивача, што није у складу са чланом 3 став 7 Закона о раду.</i></p> <p><i>Друштво није донело Правилник о систематизацији и организацији радних места што није у складу са чланом 24 став 2 и 4 Закона о раду.</i></p> <p><i>Друштво није анексирало уговоре о раду из 2014. године, који су били на снази у току 2022. године, којима је уговорена основна зарада која је у 2022. години била нижка од минималне зараде. Увидом у обрачун зарада утврђено је да је Друштво, за све запослене, користило основице за обрачун минималне зараде по месецима која су различите од основица које су дефинисане Одлуком о висини минималне цене рада за период јануар – децембар 2022. године. Наведено није у складу са чланом 111 Закона о раду, којим је прописано да запослени има право на минималну зараду за стандардни учинак и време проведено на раду.</i></p>
2.	Опис мере исправљања	<p><i>Друштво се дана 8. фебруара 2024. године дописом обратило Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за добијање сагласности на текст Правилника о раду. Друштво је донело Правилник о систематизацији и организацији радних места.</i></p> <p><i>Друштво је закључило Анексе Уговора о раду са запосленима.</i></p>
3.	Докази који се прилажу уз овај извештај да је мера исправљања предузета	<p><i>Допис Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Правилник о раду Правилник о систематизацији и организацији радних места Анекси уговора о раду Обавештења о понуди за закључење Анекса Уговора о раду</i></p>

II

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 2, за које је у поступку ревизије оцењено да утичу на финансијске извештаје када не постоји непосредни ризик од губитка, али у сваком случају захтевају пажњу руководства пре припремања наредног села финансијских извештаја.

РБ	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Опис мере исправљања	Функција или звање лица одговорног за предузимање мере исправљања	Период у којем се планира предузимање мере исправљања
1	Друштво није вршило попис некретнина, постројења и опреме у износу од 1.300.093 хиљада динара; потраживања у износу од 922 хиљада динара и обавеза у износу од 956.309 хиљада динара	<i>Друштво ће извршити попис: некретнина, постројења и опреме, потраживања и обавеза у складу са Законом о рачуноводству.</i>	<i>В.д. директора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>

	што није у складу са чланом 20 Закона о рачуноводству.			
2	Друштво у 2022. години за грађевинско земљиште у износу од 1.148.281 хиљада динара не води аналитичку евиденцију која обезбеђује податке о власништву, локацији, категорији, површини и вредности земљишта, што није у складу са чланом 12 став 1, 8 и 9 Закона о рачуноводству. Према подацима из пореских пријавама о утврђеном порезу на имовину за 2022. годину утврђено је да процењена тржишна вредност грађевинског земљишта прве, друге и треће зоне износи 518.393 хиљада динара.	<i>Друштво ће успоставити аналитичку евиденцију грађевинских објеката која обезбеђује податке о власништву, локацији, категорији, површини и вредности земљишта</i>	<i>В.д. диектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>
3	Приликом обрачуна амортизације грађевинских објеката за 2022. годину и раније године коришћене су стопе амортизације које се разликују од стопа амортизације за некретнине, постројења и опрему дефинисане чланом 21 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама. Наведено није у складу са чланом 23 став 1 тачка 2 Закона о рачуноводству којим је дефинисано да се рачуноводствене политике и основе за вредновање примењују доследно из године у годину.	<i>Обрачун амортизације грађевинских објеката вршиће се по аморизационим стопама у складу са чланом 21 Правилника о рачуноводству и рачуноводственим политикама, као и у складу са чланом 23 став 1 тачка 2 Закона о рачуноводству.</i>	<i>В.д. диектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>
4	Друштво део некретнине од којих стиче економске користи	<i>Друштво ће део некретнине од којих стиче економске користи издавањем</i>	<i>В.д. диектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>

	<p>издавањем у закуп и које испуњавају критеријуме да се признају као инвестиционе непретнине није евидентирано на рачуну инвестиционе непретнине што није у складу са Одељком 16.2 Дефиниција и почетно признавање инвестиционих непретнине МСФИ за МСП, чланом 6 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике, као и чланом 24 Правилника о рачуноводству Друштва.</p>	<p><i>у закуп и које испуњавају критеријуме да се признају као инвестиционе непретнине евидентирати на рачуну инвестиционе непретнине.</i></p>		
5	<p>Према подацима из аналитичке евиденције постројења и опреме у износу од 28.281 хиљада динара садрже знатан број средстава која немају садашњу вредност, односно потпуно су амортизована, а и даље се налазе у употреби. Потпуно амортизованих, појединачних ставки постројења и опреме има 79, укупне набавне вредности 24.343 хиљаде динара што чини 86% набавне вредности постројења и опреме. Друштво није вршило преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу параграфом 17.19 Одељак 17 – Непретнине, постројења и опрема и самим тим није вршило промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних. Друштво ће прилагодити стопе амортизације новим околностима.</p>	<p><i>Друштво ће извршити преиспитивање корисног века употребе постројења и опреме у складу параграфом 17.19 Одељак 17 – Непретнине, постројења и опрема и извршити промену рачуноводствене процене у ситуацијама када су очекивања заснована на новим проценама корисног века употребе знатно различита од претходних. Друштво ће прилагодити стопе амортизације новим околностима.</i></p>	<p><i>В.д. диектора друштва</i></p>	<p><i>У току 2024. године</i></p>

	корисног века употребе знатно различита од претходних, нити је прилагодило стопе амортизације новим околностима. Наведено има за последицу исказивање у аналитичкој евиденцији постројења и опреме средстава која су и даље у употреби, а немају исказану садашњу вредност.			
6	Друштво је у финансијским извештајима за 2022. годину исказало учешће у капиталу правних лица у износу од 280 хиљада динара без документовања основа за евидентирање овог износа што није у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству.	Друштво ће покушати да обезбеди документацију на основу које је исказано учешће у капиталу.	В.д. дијектора друштва	У току 2024. године
7	Друштво не води аналитичку евиденцију залиха основног материјала по количини, врсти и вредности која би омогућила увид у промет и стање на рачунима залиха што није у складу са чланом 13 став 3 Закона о рачуноводству.	Друштво ће успоставити аналитичку евиденцију залиха основног материјала по количини, врсти и вредности.	В.д. дијектора друштва	У току 2024. године
8	Друштво је у билансу стања на позицији залиха материјала исказало вредност залиха за које се не може утврдити из које године потичу, књиговодствене вредности од 2.320 хиљада динара. Друштво није преиспитало могућност евентуалне реализације наведених залиха и није извршило њихово свођење на нето оствариву вредност у складу са захтевима	Друштво ће извршити свођење залиха материјала на нето оствариву вредност и преиспитати могућност евентуалне реализације залиха.	В.д. дијектора друштва	У току 2024. године

	МСФИ за МСП – параграфима 13.4 и 13.19 Одељак 13 – Залихе.			
9	Друштво је у својим финансијским извештајима исказало већа потраживања за више плаћен порез на добитак у износу од 63 хиљада динара који је настао приликом усклађивања обавеза са евиденцијом из Пореске управе. У поступку ревизије утврђено је да је Друштво у својим пословним књигама, и пре усклађивања са Пореском управом, имало исказана потраживања за више плаћен порез на добитак у износу од 60 хиљада динара, што има за последицу исказана већа остале краткорочна потраживања за износ од 63 хиљада динара што није у складу са чланом 13 став 1 Закона о рачуноводству.	<i>Друштво ће извршити усклађивање потраживања са Пореском управом и у складу са тим спровести потребна књижења.</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>
10	Друштво је у својим финансијским извештајима на дан 31. децембар 2022. године исказало већи износ на позицији краткорочна активна временска разграничења, а мањи износ на позицији остале потраживања у износу од 62 хиљада динара што није у складу са чланом 21 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.	<i>Друштво ће извршити потребна књижења на позицијама активна временска разграничења и остале потраживања.</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>
11	Друштво је у својим финансијским извештајима на дан 31. децембар 2022. године исказало вредност	<i>Друштво ће извршити поновну процену ревалоризационих резерви и спровести одговарајућа књижења.</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>

	ревалоризационих резерви у износу од 1.151.980 хиљада динара без презентовања валидне рачуноводствене документације, што није у складу са чланом 9 Закона о рачуноводству.			
12	Друштво је у финансијским извештајима за 2022. годину више исказало дугорочне обавезе, а мање краткорочне финансијске обавезе за износ дела дугорочног кредита од 76.798 хиљада динара, одобреног од стране Фонда за развој Републике Србије, који доспева у року краћем од годину дана. Друштво на дан биланса, није на рачун део дугорочних кредита и зајмова који доспевају до једне године исказало обавезу по ануитетима, односно није пренело обавезе за отплату дугорочног кредита и зајма које доспевају у року до годину дана од дана биланса што није у складу са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству, са чланом 31 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике за правна лица, као ни са Одељком 3.1 Фер презентација финансијских извештаја МСФИ ЗА МСП.	<i>Друштво ће спровести одговарајућа књижења на рачунима дугорочне обавезе и краткорочне финансијске обавезе.</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>
13	Друштво је у својим финансијским извештајима на дан 31. децембар 2022. године исказало обавезе према добављачима у земљи у	<i>Друштво ће извршити преиститивање обавеза у складу са МСФИ за МСП параграфом 11.3б Одељак 11 и спровести одговарајућа књижења. Друштво ће искњижити</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>У току 2024. године</i>

	<p>износу од 2.476 хиљада динара за које није вршило преиспитивање обавеза у складу са МСФИ за МСП параграфом 11.36 Одељак 11 – Основни финансијски инструменти. Такође, Друштво у финансијским извештајима за 2022. годину није поступило у складу са МСФИ за МСП Одељак 32 – Догађаји после извештајног периода и параграф 11.36 Одељак 11 – Основни финансијски инструменти и извршило искњижење обавезе према добављачима у износу од 675 хиљада динара, иако су постојали објективни докази о умањењу обавеза.</p>	<p><i>обавезе према добављачима у износу од 675 хиљада динара.</i></p>		
14	<p>Друштво је у својим финансијским извештајима на дан 31. децембар 2022. године исказало краткорочне обавезе према Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања у износу од 21.032 хиљада динара по основу средстава субвенција без обавезе враћања. Независном конфирмацијом упућеној Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања потврђено је непостојање обавеза. Наведено није у складу МСФИ за МСП параграф 11.36 Одељак 11 – Основни финансијски инструменти.</p>	<p><i>Друштво ће извршити искњижењавање обавеза према Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.</i></p>	<p><i>В.д. дијектора друштва</i></p>	<p><i>У току 2024. године</i></p>

15	<p>Друштво је у својим финансијским извештајима за 2022. годину исказало остале краткорочне обавезе у износу од 147.931 хиљада динара, које се односе на обавезе по основу испостављених фактура од стране добављача - јавних предузећа за трошкове електричне енергије, воде и канализације и комуналних услуга. Друштво је ове обавезе исказало на рачуну обавезе према државним повериоцима уместо на рачуну обавезе према добављачима у земљи. Наведено није у складу са чланом 14 став 1 Закона о рачуноводству, као ни са чланом 32 Правилника о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за привредна друштва, задруге и предузетнике.</p>	<p><i>Друштво ће извршити прекињавање са рачуна обавеза према државним повериоцима на рачун обавезе према добављачима у земљи.</i></p>	<p><i>В.д. директора друштва</i></p>	<p><i>У току 2024. године</i></p>
16	<p>Друштво је у финансијским извештајима за 2022. годину на позицији остале краткорочне финансијске обавезе мање исказало износ од 104.188 хиљада динара. Наиме, Друштво је приликом усаглашавања стања обавеза исказаних у пословним књигама Друштва са стањем обавеза исказаних у Пореској управи исказало веће обавезе по основу пореза и доприноса на зараде и у складу са тим спровести одговарајућа књижења.</p>	<p><i>Друштво ће извршити усаглашавање исказаних обавеза по основу неплаћених пореза и доприноса на зараде и у складу са тим спровести одговарајућа књижења.</i></p>	<p><i>В.д. директора друштва</i></p>	<p><i>У току 2024. године</i></p>

	<p>порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада на терет запосленог и на терет послодавца, обавезе за камате за једнократни порез за куповину девиза, као и обавезе за камате за ПДВ у износу од 103.639 хиљада динара. Друштво није исказало обавезе по основу трошкова обједињене наплате у износу 43.749 хиљада динара. Наведено није у складу са МСФИ за МСП Одељак 3.2 Презентација финансијских извештаја, а у вези Одељка од 2.4 до 2.14 Квалитативне карактеристике информација у финансијским извештајима.</p>			
17	<p>Друштво је у својим финансијским извештајима за 2022. годину исказало остале краткорочне обавезе у износу од 81.009 хиљада динара које се односе на обавезе за камате по тужбама радника и обавезе за судске трошкове по тужбама радника. За наведене обавезе у поступку ревизије није презентована веродостојна документација из које се недвосмислено може сазнати основ, врста и садржај пословних промена које су евидентиране у пословним књигама и финансијским извештајима, што није у складу са чланом 9 став 1 и 2 Закона о рачуноводству. Друштво није вршило преиспитивање исказаних обавеза за камате по тужбама радника и</p>	<p><i>Друштво ће покушати да нађе документацију везану за обавезе за камате по тужбама радника и обавезе за судске трошкове по тужбама радника и у складу са тим спровешће одговарајућа књижења.</i></p>	<p><i>В.д. дијектора друштва</i></p>	<p><i>У току 2024. године</i></p>

	обавеза за судске трошкове по тужбама радника у складу са МСФИ за МСП параграфима 11.14 – 11.20 Одељак 11 – Основни финансијски инструменти, као и са одредбама члана 379 Закона о облигационим односима којима је дефинисано време застарелости.		
18	Друштво није презентовало веродостојну рачуноводствену документацију из које се недвосмислено може сазнати време, основ, врста и садржај пословних промена које су евидентиране у пословним књигама и финансијским извештајима, а односе се на обавезе по основу пореза на додату вредности и осталих јавних прихода у износу од 7.191 хиљада динара, што није у складу са чланом 9 став 1 и 2 Закона о рачуноводству. Друштво није вршило преиспитивање исказаних обавеза по основу пореза на додату вредности и осталих јавних прихода у складу са МСФИ за МСП параграфима 11.14 – 11.20 Одељак 11 – Основни финансијски инструменти.	<i>Друштво ће покушати да обезбеди документацију везану за обавезе по основу пореза на додату вредности и остале јавне приходе и у складу са тим спровеће одговарајућа књижења.</i>	<i>В.д. директора друштва</i> <i>У току 2024 године</i>

III

Грешке, неправилности и погрешна исказивања које су обухваћене налазима приоритета 3, које захтевају отклањање и након рока за припремање наредног сета финансијских извештаја.

РБ	Грешка, неправилност или погрешно исказивање	Опис мере исправљања	Функција или звање лица одговорног за предузимање мере исправљања	Период у којем се планира предузимање мере исправљања
1	Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле на начин прописан Правилником о заједничким критеријумима и стандардима за успостављање, функционисање и извештавање о систему финансијског управљања и контроле у јавном сектору, јер до краја 2022. године није успостављен систем финансијског управљања и контроле у свим својим елементима. Друштво није сачинило мапе пословних процеса, нема усвојену стратегију управљања ризицима, нема сачињен регистар ризика, није успоставило интерне контроле у пословним процесима узимајући у обзир најзначајније ризике, није донело кодекс понашања, а није успоставило ни систем редовног оцењивања радне успешности запослених.	<i>Друштво је у 2023. години имало 11 запослених што онемогућава успостављање финансијског управљања и контроле. По стицању кадровских могућности Друштво ће успоставити систем финансијског управљања и контроле.</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>По стицању кадровских могућности</i>
2	Друштво није успоставило интерну ревизију у складу са одредбама члана 82 Закона о буџетском систему и одредбама члана 3 Правилника о заједничким критеријумима за организовање и стандардима и методолошким упутствима за поступање интерне ревизије у јавном сектору и није доставило годишњи извештај о раду интерне ревизије за 2022. годину Министарству финансија – Централној јединици за хармонизацију, што није у складу са чланом 32 овог Правилника. Друштво средства за исплату зарада исплаћује на основу члана 40	<i>Друштво средства за исплату зарада исплаћује на основу члана 40 Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и члана 2 Уредбе о правила за доделу државне помоћи, тако да Друштво нема финансијских средстава за ангажовање интерног ревизора. По стицању финансијских средстава Друштво ће ангажовати интерног ревизора.</i>	<i>В.д. дијектора друштва</i>	<i>По стицању финансијских могућности</i>

	<p>Закона о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом и члана 2 Уредбе о правилима за доделу државне помоћи, тако да Друштво нема финансијских средстава за ангажовање интерног ревизора. По стицању финансијских средстава Друштво ће ангажовати интерног ревизора. В.д. директора друштва</p>		
--	--	--	--

Докази о отклањању неправилности који се достављају у прилогу извештаја:

- Допис Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања,
- Правилник о раду,
- Правилник о систематизацији и организацији радних места,
- Анекси уговора о раду,
- Обавештења о понуди за закључење Анекса Уговора о раду.

Доказе о отклањању неправилности обухваћених налазима другог и трећег приоритета доставићемо након истека рока за предузимање мера.

Функција

